

Διαβάσαμε: «Ελεονώρα της Ακουιτανίας» της Εύα Γκαρθία Σάενθ ντε Ουρτούρι (Ψυχογιός)

Ένα ιστορικό δραματικό μυθιστόρημα



Η Ελεονώρα της Ακουιτανίας είναι μια θρυλική γυναικεία μορφή του πρώιμου Μεσσαίωνα που, γεννημένη Δούκισσα της Ακουιτανίας και διάδοχος του πατέρα της, έγινε σύζυγος δυο βασιλιάδων. Πρώτα του Λουδοβίκου Ζ' και αμέσως μετά το διαζυγίο της με αυτόν, παντρεύτηκε τον Ερρίκο Πλανταγενέτη, βασιλιά της Αγγλίας και έκανε μαζί του οκτώ παιδιά, εκ των οποίων ο Ριχάρδος Α'-γνωστός και ως Λεοντόκαρδος-και ο Ιωάννης ο Ακτήμων υπήρξαν βασιλείς της Αγγλίας.

Ο πατέρας της, Γουλιέλμος Ι' της έδωσε μια εξαιρετική μόρφωση, την οποία ελάχιστες γυναίκες είχαν εκείνη την εποχή. Εμαθε λατινικά, μουσική και λογοτεχνία, ενώ παράλληλα εξασκήθηκε στην ιππασία και στο κυνήγι. Ως βασίλισσα της Γαλλίας έλαβε μέρος στην Τρίτη Σταυροφορία, πράγμα εξαιρετικά σπάνιο για γυναίκα εκείνης της εποχής. Μαζί με τον Λουδοβίκο Ζ' αναχώρησαν για την Γ Σταυροφορία με 300 ευγενείς, ενώ αυτή ήταν μαζί με γυναίκες που -σύμφωνα με φήμες- ήταν ντυμένες σαν αμαζόνες. Ο βυζαντινός ιστορικός Νικήτας Χωνιάτης την παρομοίασε με την μυθική βασίλισσα των Αμαζόνων Πενθεσίλεια.

Υπήρξε μια από τις πλουσιότερες και πιο ισχυρές γυναίκες της Ευρώπης κατά τον Μεσσαίωνα, λόγω καταγωγής. Το Δουκάτο της Ακουιτανίας, του οποίου υπήρξε διάδοχος, ήταν μια από τις πλουσιότερες περιοχές της Ευρώπης. Όταν παντρεύτηκε τον βασιλιά της Γαλλίας Λουδοβίκο Ζ', η περιουσία της ήταν μεγαλύτερη από την δική του.

Αυτά τα λίγα , εν είδη βιογραφικού, τα αναφέρω μόνο και μόνο για να καταλάβει ο αναγνώστης την προσωπικότητα της γυναίκας που ανέλαβε να γράψει η Ευα Γκαρθία Σαένθ ντε Ουρτούρι, η Ισπανίδα συγγραφέας πού, ας το πούμε έτσι, έχει "ειδικευθεί" στην ιστορία της μεσαιωνικής Ισπανίας. Υπάρχουν πολλές πηγές από τις οποίες άντλησε το υλικό της. Όπως σημειώνει η ίδια στο τέλος του βιβλίου : "Η ζωή της Ελεονώρας της Ακουιτανίας θα έδινε υλικό για να γράψει κανείς όχι ένα βιβλίο αλλά ολόκληρη εγκυκλοπαίδεια. Υπήρξε ασυνήθιστα μακρόβια, αφού πέθανε στα ογδόντα δύο της χρόνια στη μονή Φοντεβρό, αποσυρμένη πλέον από τον δημόσιο βίο. Όταν ξεκίνησα να μελετώ την βιογραφία της, συνειδητοποίησα πως δεν θα επαρκούσε ένα μυθιστόρημα παρά μόνο για μια περίοδο της ζωής της, τόσο έντονη ήταν. Οπότε επέλεξα τα πρώτα της χρόνια που εκτείνονται από τον θάνατο του πατέρα της ως την επιστροφή της από τους Αγίους Τόπους. Μετά από αυτό η Ελεονώρα είχε τον χρόνο να χωρίσει τον βασιλιά της Γαλλίας για να παντρευτεί τον μελλοντικό βασιλιά της Αγγλίας, να γεννήσει άλλα οκτώ παιδιά, να στραφεί, με τη βοήθεια του Λουδοβίκου και τριών από τους απογόνους της, κατά του δεύτερου συζύγου της, ο οποίος τη φυλάκισε επί δεκαπέντε έτη , και να κυβερνήσει την Αγγλία εξ ονόματος του γιού της Ριχάρδου του Λεοντόκαρδου όσο εκείνος έλειπε στις σταυροφορίες.

Τη εξαιρετική της σωματική και πνευματική ρώμη μαρτυρά κι ένα από τα τελευταία της επιτεύγματα. Στα ογδόντα της χρόνια ταξίδεψε έφιππη μέχρι το βασίλειο της Καστίλλης για να επιλέξει μεταξύ των εγγονών της εκείνη που θα παντρευόταν τον εγγονό του Λουδοβίκου και θα γινόταν βασίλισσα της Γαλλίας. Με γοήτευσε το ότι η ιστορία μεταξύ του Λουδοβίκου και της Ελεονώρας μπλεκόταν ξανά και ξανά, έτσι όπως συνέβαινε και με το αίμα των απογόνων τους. "

Η Ευα Γκαρθία Σαενθ ντε Ουρτούρι έγραψε ένα ιστορικό δραματικό μυθιστόρημα που αφορά την πρώτη εποχή της ζωής της Ελεονώρας της Ακουιτανίας. Τη εποχή που σχεδόν έφηβη, παντρεύεται τον Λουδοβίκο της Γαλλίας. Στην ίδια ηλικία και εκείνος. Δύο νέοι άνθρωποι που τους αναγκάζουν να γίνουν πιόνια της πολιτικής εκείνης της εποχής. Η ζωή στην γαλλική αυλή, ο πόλεμος που της κάνουν οι Γάλλοι αυλικοί, η προσπάθεια της να επιβιώσει σε ένα εχθρικό περιβάλλον. Η σχέση της με τον Λουδοβίκο,

μια σχέση αγάπης και τρυφερότητας που όμως πνίγεται μέσα στα συμφέροντα της εποχής. Σαν ζευγάρι αποτυγχάνουν. Η Ελεονώρα δεν του δίνει τον διάδοχο που χρειάζεται το βασίλειο. Οι ζωές τους χωρίζουν, για να ξανασυναντηθούν όταν κοντά στο τέλος της ζωής τους, παντρεύονται τα εγγόνια τους.

"Τις αδυναμίες σου δεν τις εκθέτεις ποτέ. Οι αυριανοί σου εχθροί συγκαταλέγονται μεταξύ των τωρινών σου συμμάχων. Μην τους προμηθεύεις με τα μυστικά σου, εξομολογήσεις, αδυναμίες. Είναι όπλα που θα τα χρησιμοποιήσουν εναντίον σου. Αφησέ τους να πιστέψουν ότι σου κάνουν τη χειρότερη επίθεση, μα μείνε ανέπαφη πίσω από τα τείχη του εσωτερικού σου φρουρίου. Ποτέ μην το ξεχνάς αυτό. Σε κάθε πόλεμο, ουσιαστικά, είμαστε μόνοι. Κι αυτό είναι καλό για όποιον έχει το σθένος να αντέξει αυτή την αλήθεια. Είναι μεγάλο πλεονέκτημα, γιατί είναι ο μόνος τρόπος για ν' αντέξεις. Μερικές φορές στον πόλεμο το θέμα δεν είναι να κερδίσεις, αλλά ν' αντέξεις".

Κάπως έτσι ήταν η ζωή μιάς βασίλισσας στα χρόνια του Μεσσαίωνα, κάπως έτσι έπρεπε να προσπαθήσει να επιβιώσει από τις δολοπλοκίες μιάς αυλής εχθρικής προς εκείνη. Η συγγραφέας, πέρα από την ζωή της Ελεονώρας στην γαλλική αυλή, περιγράφει με ιστορική αξιοπιστία τα γεγονότα της εποχής, τον τρόπο ζωής των ευγενών, τα στρατιωτικά και πολιτικά παιχνίδια που παίζονταν με μόνο σκοπό την εξουσία και την ισχύ. Τα ανθρώπινα συναισθήματα ήταν λεπτομέρειες που κανείς δεν τους έδινε σημασία.

Η "Ελεονώρα της Ακουιτανίας" το φθινόπωρο του 2020 βραβεύτηκε με το σημαντικό ισπανικό λογοτεχνικό βραβείο Planeta de Novela.

Η μετάφραση είναι της Αγγελικής Βασιλάκου.

Για το βιβλίο έγραψαν:

" Η Ελεονώρα της Ακουιτανίας είναι ένα βιβλίο που έχει λίγο από όλα: ένα αρχικό ενδιαφέρον για την ιστορία, δυνατούς χαρακτήρες, μια γεμάτη πλοκή και έξυπνες εξελίξεις. Πρόκειται για ένα καλογραμμένο έργο με ικανοποιητικό ρυθμό, που θα συντροφεύσει πολύ ευχάριστα μια καλοκαιρινή σας βόλτα και θα σας συστήσει σε πρώιμο στάδιο μία από τις

πιο ισχυρές γυναίκες της μεσαιωνικής Ευρώπης, που και στο βιβλίο αλλά και στην πραγματικότητα επηρέασε τις εξελίξεις στην εποχή της και αποτέλεσε μια δυναμική πολιτική προσωπικότητα." Αριάδνη-Παναγιώτα Φατσή-Off line Post.

" Το γράψιμο της Σάενθ ντε Ουρτούρι είναι μοναδικό. Σε κάθε σελίδα επικρατεί η αγωνία και ο φόβος, οι διάλογοι που αποδίδονται ωμά, σκληρά, χωρίς όμως μελόδραμα, σε ταξιδεύουν στην καταιγιστική πλοκή ενώ ταυτόχρονα ζωντανεύει μπροστά μας το ιστορικό και κοινωνικό γίνεσθαι της εποχής και περιγράφονται φυτά, δηλητήρια αλλά και συνταγές μαγειρικής που δεν έχουμε ακούσει ποτέ. Και το σπουδαιότερο, οι δύο βασικοί χαρακτήρες του μυθιστορήματος σκιαγραφούνται ολοζώντανα, σε όλες τους τις διαστάσεις, με δυνατές πινελιές. ταυτόχρονα ύπουλο, σκοτεινό και μεγαλοπρεπές, ένα μυθιστόρημα

συγκλονιστικό, διαπεραστικό, αγωνιώδες, λαμπερό που δεν έχει ξαναδιαβάσει όμοιό του. Και το μότο της δυναστείας έχει και αυτό το ιδιαίτερο νόημά του για την αντοχή στο χρόνο: «Ξέρω μόνο να συνεχίζω», το οποίο έρχεται να αντικαταστήσει το προηγούμενο με τα 3 σίγμα της φιλοδοξίας, «Solo Sé Subir» (Ξέρω μόνο να ανεβαίνω)." Κατερίνα Τσεμπερλίδου-Vivlio.gr